

Suradnja ustanova iz Slovenije i Hrvatske u europskom projektu „Action-for-health“

Tatjana Krajnc-Nikolić¹, Branislava Belović

¹*Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota*

Sažetak

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota iz Slovenije je vodeći partner u projektu kojega većim dijelom financira Europska Unija u okviru Programa za zdravlje, a u kojem sudjeluju partneri iz deset europskih država, među njima i Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije iz Hrvatske. Naziv projekta je „Action-for –health“, a predviđeno vrijeme provođenja je dvije godine. Namijenjen je širenju strateškog pristupa smanjivanju nejednakosti u zdravlju na regionalnom nivou korištenjem sredstava iz Strukturnih fondova. Cilj projekta je postizanje boljeg zdravlja i podizanje kvalitete života stanovništva smanjivanjem nejednakosti u zdravlju pomoću promocije zdravlja. Projekt povezuje stručnjake iz deset europskih država u smisljeno partnerstvo, koristeći postojeće kapacitete za postizanje sinergističkih i održivih učinaka. Najvažniji rezultat projekta će biti povećanje kapaciteta stručnjaka na regionalnom nivou te priprema strateškog plana djelovanja za smanjivanje nejednakosti u zdravlju koristeći jednaku metodologiju u osam europskih država. Uz upoznavanje sa sadržajem i pristupom strukturnim fondovima, ovaj cjeloviti pristup osigurat će i nova znanja i vještine koje će se primjenjivati kako bi se postigla promjena životnog stila različitih ciljanih skupina. Stručnjaci javnog zdravstva će razmjenom znanja sa stručnjacima iz drugih područja omogućiti smisljeno povezivanje različitih sektora u zajednici i regiji te ih motivirati za ostvarivanje zajedničkog cilja.

Ključne riječi: nejednakost u zdravlju, prijenos strateškog pristupa, europska partnerstva, regionalni akcijski plan, povećanje kapaciteta, implementacija cilja

Uvod

Nejednakosti u zdravlju su javnozdravstveni problem koji je prisutan u svim državama, a prepoznat samo u nekolicini njih. Posljedica je djelovanja više društvenih čimbenika istovremeno, kao što su sustav društvenih vrijednosti, zakonodavstvo, obrazovni sustav, stupanj ekonomske i socijalne razvijenosti, organizacija zdravstvenog osiguranja i zdravstvenog sustava te brojnih drugih čimbenika.

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota iz Slovenije je vodeći partner u projektu kojega većim dijelom financira Europska Unija u okviru Programa za zdravlje, a u kojem sudjeluju partneri iz deset europskih država, među njima i Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije iz Hrvatske. Ostali partneri su: University of Brighton (Velika Britanija), National Institute for Health Development –OEFI (Mađarska), Universidad de La Laguna (Španjolska), National Center for Public health and Analysis (Bugarska), University of Trnava (Slovačka), Dutch Institute for health Improvement-CBO (Nizozemska), Institute of Hygiene (Litva) i Estonian-Swedish Mental Health and Suicidology Institute-ERSI (Estonija).

Naziv projekta je „Action-for –health“, a predviđeno vrijeme provođenja je dvije godine. Namijenjen je širenju strateškog pristupa smanjivanja nejednakosti u zdravlju na regionalnom nivou korištenjem sredstava iz Strukturnih fondova.

Cilj

Cilj projekta je postizanje boljeg zdravlja i poboljšanje kvalitete života stanovništva smanjivanjem nejednakosti u zdravlju pomoću promocije zdravlja. Projekt povezuje stručnjake iz deset europskih država u smisljeno partnerstvo, koristeći postojeće kapacitete za dostizanje sinergističkih i održivih učinaka. Pomoću projekta ćemo povećati kapacitet regionalnih stručnjaka za pristup strukturnim fondovima s ciljem stvaranja cjelovitog pristupa smanjivanju nejednakosti u zdravlju i posljedičnom poboljšanju zdravlja.

Aktivnosti u projektu

Partneri će pripremiti kratak opis situacije u svojoj državi i na jednom izabranom području (regiji) te se upoznati s temama i pristupom strukturnim fondovima u svojoj državi, koristeći pri tome dogovorenu metodologiju te postojeće podatke i kapacitete. Identificirati će primjer dobre prakse u smanjivanju nejednakosti u zdravlju. Izraditi će ocjenu potreba na odabranom javno zdravstvenom problemu te pripremiti strateški plan smanjivanja nejednakosti u zdravlju u jednoj regiji u osam od deset država sudionica. Za izradu strateškog plana će se koristiti metodologija već razvijena i implementirana u Sloveniji.

Njezine osnovne značajke su pristup „od dna ka vrhu“ („bottom-up“), poštivanje kulturnih normi regije, te prilagođenost raspoloživim resursima i društvenoj situaciji. Iz strateškog plana će izvesti pilot implementaciju jednog cilja. Za povećanje kapaciteta stručnjaka koji sudjeluju u projektu bit će organiziran jednodnevni trening i trodnevna ljetna škola promocije zdravlja. Zajednički sastanci će biti namijenjeni predstavljanju učinjenog, razmjeni iskustava

te dogovoru o budućim koracima. Za međusobnu komunikaciju ćemo pripremiti plan komunikacije.

Rezultati

U cilju širenja informacija o projektu te predstavljanja rezultata, za širu javnost ćemo izraditi tri publikacije koje su namijenjene predstavljanju pojedinih faza projekta. Četvrta publikacija je namijenjena predstavljanju razvoja i implementacije toga pristupa u Sloveniji. Za obavještanje i komunikaciju sa širom javnosti koristit ćemo internet stranicu, te druge oblike masovnog širenja informacija. Partneri će sudjelovati u izradi oruđa za učenje na daljinu (distance learning tool) .

Najvažniji rezultat projekta će biti povećanje kapaciteta stručnjaka na regionalnom nivou te priprema strateškog plana djelovanja za smanjivanje nejednakosti u zdravlju koristeći jednaku metodologiju u osam europskih država. Uz upoznavanje sa sadržajem i pristupom strukturnim fondovima, ovaj će cjeloviti pristup osigurati nova znanja i vještine koje će se primjenjivati za promjenu životnog stila različitih ciljanih skupina. Javnozdravstveni stručnjaci će razmjennom znanja sa stručnjacima iz drugih područja omogućiti smisleno povezivanje različitih sektora u zajednici i regiji te ih motivirati za postizanje zajedničkog cilja.

Zaključak

Nejednakosti u zdravlju su društvena pojava koja zadire u sve pore društva i radi toga je potreban cjelovit pristup za njihovo sprječavanje i smanjivanje. Pored djelovanja na državnom nivou, neophodno je aktivno uključivanje čimbenika na regionalnom i lokalnom nivou, koji svojim dobrim poznavanjem specifičnosti i stvarne situacije u regiji, mogu napraviti ključne promjene. Europska unija je prepoznala nedostatak kapaciteta na regionalnom nivou kao jednu od prepreka za implementaciju europskih programa. Plansko i dugoročno djelovanje pomaže ostvarivanju ciljeva. Projekt „Action-for-health“ povezuje aktivnosti na povećavanju kapaciteta stručnjaka sa planiranim pristupom ka smanjivanju nejednakosti u zdravlju na regionalnom nivou u deset europskih država. Veliki potencijal projekta je u mogućnosti horizontalnog širenja korištenog pristupa na druge regije unutar jedne države.

Više informacija o projektu je dostupno na web stranici: www.action-for-health.eu